

All or Nothing? The Role of Hypocrisy in Avodas Hashem

פרשת תולדות, תש"פ

(1) ויקרא (אמור) - פרק כא, פסוק יח
כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב; אִישׁ עוֹר אֹרֶז אוֹ פֶסֶח אוֹ חֶרֶם אוֹ שְׂרוּעַ.

(2) רש"י (שם)
 שרוע - שאחד מאיבריו גדול מחברו, עינו אחת גדולה ועינו אחת קטנה, או שוקו אחת ארוכה מחברתה:

(3) מלכים א' - פרק יח, פסוק כא
וַיִּגַּשׁ אֶלְיָהוּ אֶל כָּל הָעָם וַיֹּאמֶר עַד מַתִּי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים! אִם ד' הָאֱלֹקִים לָכֵן אַחֲרָיו, וְאִם הַבַּעַל לָכֵן אַחֲרָיו! וְלֹא עָנוּ הָעָם אֹתוֹ דָּבָר.

4) Rav Dr. Salomon Breuer – “Join in with the Esrog”¹

The pathetic “middle of the road” philosophy is just the opposite of sincere adherence to Torah principles. The Torah tells us: **הָקִים עִם ה' אֱלֹהֶיךָ — “Be wholly with God” (Devarim 10:12)**. This great principle underlies all Torah precepts. Being a Jew means total dedication to the realization of the Divine Will. It is simply not acceptable to stop halfway to the goal, in the middle of the way, and claim that one has reached the goal. In order for our service of God not to deteriorate into an absurd caricature of the truth, we must not rest until our lives are lived “wholly with God.”

The “middle of the road” propaganda is fatal. It claims countless casualties. It leads so many Jewish men and women to complete estrangement from genuine Judaism. At the very least, it results in

(5) בראשית (תולדות) – פרק כה, פסוק כב
וַיִּתְרַצְצוּ הַבְּנָיִם בְּקִרְבָּה, וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי; וַתִּלְדָּ, לְדָרֵשׁ אֶת ד'.

(6) רש"י (שם)
 ויתרוצצו - על כרחך המקרא הזה אומר דורשני, שְׁסַתֵּם מֵהָיָא רְצִיצָה זו, וכתב אם כן למה זה אנכי...
 ותאמר אם כן - גדול צער העבור:
 למה זה אנכי - מתאוה ומתפללת על הריון:

(7) רש"י (שם)
 ויתרוצצו - ...רבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה עשו מפרכס לצאת. [דבר אחר מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות]:

(8) אבן עזרא (שם)
 ויתרוצצו מלשון מרוצה... והיא שאלה לנשים שילדו אם ארע להם ככה, ותאמרנה לא. וטעם ותאמר אם כן הדבר והמנהג, למה זה אנכי בהריון משונה:

(9) רמב"ן (שם)
 והנכון בעיני כי אמרה אם כן - יהיה לי למה זה אנכי - בעולם, הלואי אינני, שאמות או שלא הייתי, כטעם "כְּאֲשֶׁר לֹא הָיִיתִי אֶהְיֶה" (איוב י, יט).
 ותלך לדרוש את ה' - לשון רש"י, להגיד מה יהא בסופה. ולא מצאתי דרישה אצל ה' רק להתפלל...

¹ Moadim Perspectives – Yamim Noraim/Sukkos pg 208

(10) אור החיים הקדוש (שם)

ויתרוצצו הבנים וגו'. צריך לדעת אומרו ויתרוצצו. גם אומרה למה זה אנכי. ורש"י פי' אם כן גדול צער העיבור למה זה אנכי מתאוה ומתפללת על ההריון ע"כ. ופירושו ז"ל אין הדעת מסכמת עליו שתמאס הצדקת בהריונה לצד הצער, גם במה נחה דעתה באמור לה האלהים ב' גוים וגו' ובוזה לא יוסר צערה. ורז"ל דרשו דרשות הרבה אבל פשט הכתוב לא נודע. **אכן פשט הכתוב הוא ויתרוצצו לשון ריצוץ פירוש היו נדחקים ביותר כשיעור שיהיו מתרוצצים ולא יתקיימו במעיה וזה יורה כי הריונה אינו מתקיים, ותאמר אם כן למה זה אנכי פי' זה מורה באצבע חוזר אל ההריון למה אנכי הרה לריק יגעתי, ותלך לדרוש את ה' פי' לבקש רחמים על קיום הריונה, ולדעת דבר הסובב הפסדס כי מן השמים לא יעשו נס לשקר שתפקד בדבר שאינו מתקיים, ולעולם לא הקפידה על צער ההריון כי הצדיקים יסבלו צער גדול בעולם הזה לתכלית טוב הנצחי:**

(11) כלי יקר (שם)

ויתרוצצו הבנים בקרבה וגו'. רציצה זו היה שבעוברת על פתח בית המדרש של שם ועבר יעקב מפרכס לצאת ועשו מעקב על ידו, ובעוברת על פתח עבודה זרה עשו מפרכס לצאת ויעקב מעקב על ידו, **והיא סברה שאין הדבר כן אלא ולד אחד בבטנה ורוצה לצאת בין לפתחי בתי מדרשות בין לפתח עבודה זרה ואם כן חס ושלוש שמא שתי רשויות יש, לפיכך אמרה למה זה אנכי כי כמוני כשאר נשים עובדי עבודה זרה! ומה יתרון יש לי עליהם אם חס ושלוש שתי רשויות יש? לפיכך ותלך לדרוש את ה', רצה לומר לדרוש אחר מציאות ה' ממש מהו:**

(12) תפארת שלמה – פרשת תולדות (ר' שלמה שלמה הכהן רבינוביץ מראדומסק זי"ע)

"ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי וגו'". ופרש"י עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת. עוברת על פתחי ע"ג עשו מפרכס לצאת. הנה בפ' זו מורה לנו התורה הקדושה דרך הישרה לעבודת הבורא ב"ה שיהיה באמת ובתמים ולא יהיה דרכו דרך הפכפך וזר "עַד אֲרִגְיָעָה לְשׁוֹן שְׁקָר" (משלי יב, יט). כאשר נמצא רבים מעמי הארץ כי בשעה שעוסק בתורה ותפלה לבבו כלפיך יבער. וכאשר התעניף בו ואיננו כי אחר התפלה תיכף הולך בשרירות לבו חומד ומתאוה. וז"פ הענין "וירא אלקים את האור טוב וגו'" ודרשו חז"ל שאיננו ראוי שישתמשו האור והחשך בערבוביא כו'. לכאורה אין להבין איך שייך לומר אור והחשך יחד בערבוביא תרתי דסתרי אהדדי? אך הרמז בוזה כי דרכי התורה ועבודה המה רומזים לאור. ותאוות העולם השפל והנבזה הם דומים לחשך. והאדם צריך לשמור מזה לבל יהי בערבוביא פוסח על שני הסעיפים פעם הולך בדרכי התורה ופעם פונה לדרכי החשך ח"ו...

(13) תורת אבות – חלק שני, "תורה ותפלה", אות נ [עמ' קסב]

אמר [ר"מ מקוברין זי"ע]: מי שאינו יכול ומסוגל לעמוד בתפלה גם אחרי שעבר ונכשל בעבירות החמורות שבתורה, ולשפוך שיחו גם אז לפני הקב"ה כבן המתחטא על אביו ועושה לו רצונו, **עדיין לא דרך אפילו על מפתן החסידות.**

(14) ויקרא (אחרי מות) – פרק טז, פסוק טז

וְכַפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ, מִטְּמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִפְּשָׁעֵיהֶם, לְכֹל חַטָּאתָם; וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲלֵ מוֹעֵד, הַשֶּׁכֶן אֹתָם בְּתוֹךְ טְמֵאֹתָם.

(15) נתיבות שלום – חלק ראשון, "יסודי התורה" - מאמר א, עמ' מד

אמר הרה"ק מאבריטש זי"ע בעל "בת עין", דמי שאינו מאמין כי הקב"ה שוכן אתם בתוך טומאתם, גם הוא למין יחשב.

(16) שם משמאל - פרשת ויחי, שנת תרע"ג [עמ' של-שלא]

"ויהי ימי יעקב שני חייו וגו'". יש לדקדק שהי' צריך לכתוב ויהיו. ונראה שבא לרמז שהיו כל ימיו בחד קטירא כמו שאמר רשב"י בזה"ק (ח"ג רפ"ח א) כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא בחד קטירא אתקטרנא ב'י בקב"ה... וכעין שאמרו ז"ל (סוכה מ"ה ב) כיון דלא מיפסקי לילות מימים כחד יומא אריכתא דמיא, ובענינו לילות הם זמן החושך והצרות שההצלחה פנתה עורף, לא איפסקי מימים היינו שלא הפסיק מעבודתו אף בימי החושך והצרות האלה, א"כ הכל כחד יומא אריכתא. **ויובן זה עפ"י מה ששמעתי שאמר המגיד הקדוש הרבי ר' בער זצ"ל שאפי' ח"ו אם היתה מזדמנת לפנינו עבירה גדולה לא הי' נגרע מעבודתו דבר, כי איננו עובד עבור עצמו רק להשי"ת, ואחת היא לו אם יירש ג"ע או גיהנם, עבודת השי"ת אינה תלוי' בזה. והסברתי עפ"י משל לעבד שהוא משועבד לעשות עבודת רבו, וחטא לרבו עד שחושב לקבל עונש מרבו, האם בשביל זה נפטר מעבודת רבו, אדרבה אז צריך לדקדק יותר בעבודתו! שבאשר איננו כ"כ נרצה לקול קול קטן לגדול יחשב...**